

РЕШЕНИЕ

№ 93

гр. София, 16.02.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД, 3-ТО НАКАЗАТЕЛНО ОТДЕЛЕНИЕ, в публично заседание на шестнадесети октомври през две хиляди двадесет и пета година в следния състав:

Председател: Даниел Луков

Членове: Николай Джурковски
Владимир Астарджиев

при участието на секретаря Невена П. Ангелова в присъствието на прокурора Калин Софийски като разгледа докладваното от Даниел Луков Касационно наказателно дело от общ характер № 20258002200530 по описа за 2025 година

Настоящото производство пред касационната инстанция е трето по ред, но по делото не е провеждано съдебно следствие и не са събирани нови доказателства.

Касационното производство е образувано по протест от прокурор при АП – Варна, както и жалба от повереника на граждански ищци и частни обвинители Р. и Й. С.– адв. С. и жалба от повереника на граждански ищци и частни обвинители М. и Х. М. - адв. К., срещу въззивно решение № 3 от 14.01.2025г. на Апелативен съд - Варна, постановено по внохд № 236/2023г. по описа на същия съд.

В протеста са заявени касационните основания по чл. 348, ал. 1, т. 1 и т. 2 от НПК. Твърди се, че въззивният съд е възприел фактическите и правни изводи на първата инстанция, без да обсъди аргументите на държавната обвинение в подкрепа на обвинителната теза. Съдът игнорирал събрани по надлежния ред писмени и гласни доказателства, превратно тълкувал само част от събраните доказателства, а други изобщо не обсъдил, липсвал цялостен анализ на доказателствата, както и обоснован извод за тяхната достоверност и

относимост към правния спор, което довело до нарушение на чл. 12 и чл. 13 от НПК. Неправилно съдът бил приел, че обясненията на свидетеля Б. С. в частта им, в която сочи подсъдимия Д. като поръчител и помагач в атентата, а подсъдимия Н. като помагач, са изолирани и неподкрепени с други доказателства, поради което и се явяват недостатъчни за признаване на вината им. По отношение на обясненията на този свидетел съдът не се бил съобразил с решението на ВКС по кнд № 390/2021г. на III-то н.о., като се прави разбор на годността на обясненията на свидетеля, депозиран от него в качеството на обвиняем на 04.12.2002г. Сочи се, че неговите показания от съдебната фаза не следва изобщо да се кредитират, тъй като противоречат на житейската логика и обратно, обясненията му от посочената дата следва да бъдат кредитирани, тъй като кореспондират с останалия доказателствен материал.

Съдът неправилно бил игнорирал показанията на свидетелите Г., Х., Т. С., Х., Ш. и С., според чиито показания у подс. Д. е било формирано убеждение, че пострадалият С. е поръчал атентата спрямо него в началото на 2002г. От своя страна С. пък бил убеден, че подс. Д. готви покушение срещу него, както и че му отправял заплахи. Също така съдът не бил подложил на внимателна преценка показанията на свидетелите К., Ц., С., И., В. и Х., които подкрепяли заявеното от св. Б. С. относно кражбата на л. а. /марка/ и би установил дейното участие на подс. Д. за откриване и връщане на този автомобил, тъй като в него са се намирали вещи, предназначени за готвеното срещу С. покушение.

Неправилно съдът приел, че обясненията на Б. С. са недостоверни и относно парите, които получил от подс. Н. като възнаграждение за извършеното убийство, тъй като те намирали опора в заявеното от св. К., справките за открити от С. банкови сметки, както и протокола за извършено претърсване и изземване от дома на К..

В протеста подробно се излагат фактически обстоятелства относно инкриминираното престъпление по отношение на двамата подсъдими.

Нарушението на материалния закон е заявено само декларативно, явно като последица от претендираните процесуални нарушения. Искането, което се прави, е, да бъде отменено решението на апелативния съд и ВКС да реши делото по същество.

В жалбата от името на гражданските ищци и частни обвинители Р. и Й.

С. се изтъкват касационните основания по чл. 348, ал. 1, т. 1 и т. 2 от НПК. Изразява се недоволство от приетото от апелативната инстанция становище, че виновността на съучастниците, включена в осъдително решение по отношение на друг подсъдим, в което решение не е била подлагана на проверка доказаността на обвинението спрямо тях, не може да се ползва като обстоятелство за доказване и на тяхната вина.

Също така съдът не бил обсъдил всички доказателства по делото, като се визират показанията на св. Б. Б., пред когото физическият извършител на убийството С. при проведената между двамата полицейска беседа бил разказал с подробности за участието на подсъдимите Д. и Н.. Твърди се, че авторството на деянието относно подс. Д. се доказвало както от обясненията на св. С., но така също и от показанията на свидетелите Б., Г., В. и Х..

След това в касационната жалба се прави описание на фактическата обстановка такава, каквато е тя според вижданията на повереника на частните обвинители и граждански ищци.

В заключение се иска да се отмени решенето на апелативния съд и подсъдимите да бъдат признати за виновни по повдигнатите им обвинения. Претендира се уважаване на гражданския иск срещу подсъдимите, както и направените по делото разноски.

В жалбата от повереника на граждански ищци и частни обвинители М. и Х. М. - адв. К., също се изтъкват касационните основания по чл. 348, ал. 1, т. 1 и т. 2 от НПК. Въззивният съд не анализирал в съвкупност доказателствата, събрани в досъдебната и съдебната фаза на процеса. Изразява се недоумение от обстоятелството, че при предходни разглеждания на делото срещу двамата подсъдими, преди възобновяване на производството по отношение на тях, същите били осъдени, а при сегашното повторение на процеса, били оправдани, при това без промяна във фактите, само с промяна в НПК. Твърди се, че и първоинстанционния, и въззивния съд, по този начин са извършили недопустима ревизия на влязъл в сила съдебен акт, каквато се явявала присъдата на АС – Бургас, постановена по внохд № 66/2006г. по описа на същия съд.

Твърди се, че обясненията на св. С. се подкрепяли от показанията на свидетелите Г., Х., С., Ш., К. и Ц., при което следвало подсъдимите да бъдат осъдени от съдилищата по фактите.

Нарушението на материалния закон пък се извежда като последица от така допуснатите нарушения на процесуалните правила.

Иска се решението на въззивния съд да бъде отменено и двамата подсъдими да бъдат осъдени от ВКС по повдигнатите им обвинения. Претендира се уважаване на гражданския иск срещу подсъдимите, както и направените по делото разноси.

В допълнение към касационната жалба, подадено от адв. К., касационното основание по чл. 348, ал. 1, т. 2 от НПК относно допуснати съществени процесуални нарушения се мотивира с доводи за допуснати нарушения при анализа и оценката на доказателствата по делото в резултат от неправилно формиране на вътрешното убеждение на въззивния съд. Твърди се, че съдът е допуснал нарушение, тъй като не е приел обясненията на св. С., депозираните от него на 04.12.2002г. като годни за преценка и че те имат изключително значение като основен източник на информация за случилото се и в съвкупност с останалите събрани по делото доказателства, водят на единствен извод за виновността на двамата подсъдими.

Според касаторите, извода на съда, че обясненията на С. в частта им, в която сочи подс. Д. за поръчител и помагач, а подс. Н. само като помагач, не се подкрепят от други доказателства и не са достатъчни за признаване на вината на двамата подсъдими, почива на неправилна интерпретация на събрания доказателствен материал. Неправилно били игнорирани показанията на свидетелите Г., Х., С., Ш. и Х., които недвусмислено сочели за формирано у подс. Д. убеждение, че пострадалият е поръчал атентата срещу него в началото на 2002г., поради което и е имал личен мотив да отмъсти на С.. Също така съдът бил игнорирал свидетелските показания за убедеността на С., че срещу него се готви покушение от подс. Д.. Съдът неправилно тълкувал обстоятелствата и относно кражбата на лекия автомобил на С., че именно подс. Д. е съдействал с всички възможни средства този автомобил да бъде намерен и върнат, като това било сторено поради наличието в автомобила на вещи, предназначени за убийството на С.. Неправилно съдът отхвърлил обясненията на св. С. и относно откритите в дома му парични средства и откритите от него банкови сметки, в резултат на полученото от подс. Н. възнаграждение за убийството на С..

Па делото е постъпило възражение от адв. Б. В., в качеството му на

защитник на подс. Н., срещу подадения протест и жалби. Излагат се пространни съображения относно правилността на достигнатите от апелативния съд изводи, както и че същите са в резултат на изпълнение на дадените от ВКС по нд № 390/2021г. указания.

Също така се възразява, че в протеста не се съдържа искане за осъждане на подсъдимите, а само се прави искане за отмяна на решението на въззивния съд. Счита, че искане за осъждане на подсъдимите не се съдържа и в касационните жалби на частните обвинители.

Постъпило е и възражение от адв. Л., в качеството ѝ на защитник на подс. Д., срещу протеста и жалбите на частните обвинители и граждански ищци, като същите се намират за неоснователни. Сочи се, че въззивният съд е изпълнил дадените по н.д. № 390/2021г. указания на ВКС относно обясненията на св. С. от 04.12.2002г., а именно че анализът за тяхната достоверност не следва да засяга частта, въз основа на която е постановена влязлата в сила присъда по отношение на него, както и че е следвало да се използва много по-задълбочен подход при оценката на тези обяснения с кореспондиращите им доказателства и в случаите, когато отхвърли взаимната им връзка, да изложи солидна аргументация.

Защитникът намира, че след извършен обстоен анализ въззивният съд е достигнал до единствено възможния извод, че обясненията на С. в частите, в които уличава подсъдимите Д. и Н., не се подкрепят от други доказателства, поради което и не могат да обосноват друг извод по фактите, насочен към доказване на обвинението по несъмнен начин.

Счита се, че от една страна протеста е противоречив и неясен по съдържание- на л. 8 от същия се иска решението да бъде отменено и делото върнато за ново разглеждане на друг състав на апелативния съд, което е невъзможно при трето разглеждане на делото пред ВКС, а от друга- в диспозитива на протеста се иска ВКС да отмени решението и да реши делото по същество, което на практика означава липса на съответен протест за осъждане.

По същество на протеста се излагат съображения, че прокурорът не е съобразил, че материалната доказателствена сила на постановената по отношение на св. С. присъда е само по отношение на извършеното от него самия деяние и не се разпростира върху други лица, неучастващи в

производството. Затова и в цитираното решение на ВКС е подчертано, че анализът за достоверност на неговите обяснения следва да се ограничи до обстоятелствата извън личното му участие в престъплението, за което има постановена осъдителна присъда. Обясненията на св. С. относно участието на подс. Д. представлявали „оговор“, т.е. излагане на факти за участието и на друго лице в осъществяването на престъплението. В тази им част същите не били подкрепени от доказателства, поради което и не представлявали годна доказателствена основа.

Според защитата показанията на св. Г., Ш. и С. са били обсъдени от въззивния съд, като същите имат отношение единствено към мотива за извършване на престъплението, а не и към неговото извършване. Допълнително фактите относно мотива следва да бъдат изложени в обвинителния акт, което обаче не е сторено. Относно откраднатия автомобил защитата намира, че всички факти, свързани с връщането на автомобила, както и показанията на свидетелите, сочени от прокурора, са били обсъдени от контролираната инстанция. Като допълнителен аргумент за неоснователност на протеста се сочи, че според диспозитива на обвинителния акт неотнормирани към обвинението за помагачество на Д. са фактите, свързани с откраднатата кола на св. С. и връщането ѝ, както и няма обвинение пистолетът в колата на св. С. да е свързан по някакъв начин с предстоящото убийство на С.. Отново според диспозитива на обвинителния акт неотнормирани към обвинението по отношение на Д. са и фактите за предаването на сумата от 10 000 долара от подс. Н. на св. С.. Такова обвинение имало само спрямо подс. Н., който е оправдан и срещу неговото оправдаване няма подаден протест. Твърди се, че липсват каквито и да е доказателства за съпричастност на подс. Д. и по отношение на пушката, с която е било извършено убийството.

Взето е отношение и по жалбите на частните обвинители и граждански ищци. Счита се, че в жалбата от адв. К. липсват конкретни оплаквания за допуснати процесуални нарушения в дейността на въззивната инстанция, а единственият довод бил, че е недопустимо анализът на едни и същи доказателства да е резултат на натрупана съдебна практика и че въззивният съд извършва недопустима ревизия на влязъл в сила съдебен акт, какъвто е присъдата на АС - Бургас по внохд № 66/2006г., които доводи се намират за несъвместими с чл. 413, ал. 2 от НПК и с принципа за свободно формиране на

вътрешното убеждение на съда.

В жалбата от адв. С. единственото оплакване, освен изложението на фактите такива, каквито са те според частните обвинители, касаело игнорирането на показанията на св. Б., което не държало сметка за забраната по чл. 118, ал. 2 от НПК.

В съдебното заседание пред касационната инстанция представителят на ВКП поддържа протеста по изложените в него съображения, като намира, че съдът не е обсъдил според техния смисъл доказателствата, подкрепящи обясненията на св. С.. Иска се постановяване на присъда, с която двамата подсъдими да бъдат признати за виновни по повдигнатите им обвинения.

Частните обвинители и граждански ищци не се явяват пред ВКС, както и не се явяват техните процесуални представители. От същите има постъпили молби, с които заявяват, че поддържат касационните си жалби.

Подсъдимият Д. не се явява, редовно уведомен, като за него се явяват защитниците му адв. Л. и адв. В. К.. Намират протеста и жалбите за неоснователни по изложените във възражението си съображения.

Подсъдимият Н. също не се явява, редовно уведомен. От негово име защитникът му адв. Б. В. намира протеста и жалбите за неоснователни, като представя и писмена защита.

Върховният касационен съд, след като обсъди доводите на страните и в пределите на правомощията си по чл. 347, ал. 1 от НПК, намери за установено следното:

Съдебното производство по делото първоначално е било образувано по внесен обвинителен акт по обвинение за престъпление по чл.116 от НК срещу подсъдимите Д., като подбудител и помагач, и Н., като помагач, и срещу Б. С. като извършител (понастоящем свидетел по делото) - н.о.х.д. № 171/2003 г., по описа на Окръжен съд – Бургас. Същото е приключило с присъда № 84/02.07.2004 г., с която подсъдимият С. е признат за виновен в извършването на престъплението по чл. 116 от НК и му е наложено съответно наказание, а подсъдимите Д. и Н. са признати за невиновни по предявените им обвинения и оправдани по същите. С въззивно решение № 53/13.06.2005 г. по в.н.о.х.д. №41/2005 г. присъдата на първия съд е била потвърдена. С касационно решение №62/17.03.2006 г. на 2-ро НО на ВКС въззивното решение е било

отменено в частта относно оправдаването на подсъдимите Д. и Н. и делото е върнато за ново разглеждане от друг въззивен състав на апелативния съд в тази му част. В частта относно осъждането на Б. С. въззивното решение е оставено в сила.

След връщането на делото за ново разглеждане на Апелативен съд – гр.Бургас (въззивното производство е образувано по протест на прокурора и жалби на всички частни обвинители с искане за осъждане на подсъдимите) е постановена нова въззивна присъда №46/09.03.2007 г. по в.н.о.х.д. № 66/2006 г., по описа на Апелативен съд – Бургас, с която подсъдимите Д. и Н. са признати за виновни в извършване на престъплението по чл. 116 от НК и са им наложени съответни наказания. С решение на ВКС № 663/11.10.2007 г. по н.д. № 383/2007 г., въззивната присъда е оставена в сила.

След влизането в сила на присъдата на Апелативен съд – гр.Бургас, наказателното производство по делото спрямо подсъдимия Д. е било възобновено, на осн. чл. 423, ал. 1 от НПК с Решение на ВКС, 2-ро НО № 86/16.05.2012 г., по н.д. № 3151/2011 г., поради задочното му провеждане и въззивната присъда на АС – Бургас е била отменена и делото е върнато на досъдебното производство в тази му част.

Влязлата в сила присъда за подсъдимия Н. е била предмет на отделно производство за възобновяване, образувано на осн. чл. 422, ал. 1, т. 3 от НПК и с решение на ВКС № 44/07.02.2014 г. по н.д. № 2253/2013 г., наказателното производство спрямо него е било възобновено, присъда № 84 на ОС – Бургас, въззивната присъда № 46 на АС – Бургас и решение № 663/11.10.2007 г. на ВКС са били отменени и делото е върнато за ново разглеждане на Окръжен съд - Бургас.

След възобновяването на наказателните производства за двамата подсъдими са били образувани две отделни съдебни производства пред Окръжен съд -Бургас. За подсъдимия Н. – н.о.х.д. № 126/2014 г., по описа на Окръжен съд – Бургас и за подсъдимия Д. – н.о.х.д.№18/2014 г., по описа на същия съд. С разпореждане № 20/12.02.2004 г. по н.о.х.д. № 18/2014 г. на Окръжен съд - Бургас двете съдебни производства са били обединени. Съдебното производство по това дело е било прекратено и същото е върнато за доразследване на прокурора. След приключване на разследването е бил внесен нов обвинителен акт по н.о.х.д. № 1020/2016 г., по описа на Окръжен

съд – Бургас, с който двамата подсъдими Д. и Н. са предадени на съд по обвинение за престъпление по чл. 116, ал. 1, т. 9, вр. чл. 115, вр. чл.20, ал. 3 и 4 от НК за подсъдимия Д. и вр. чл. 20, ал. 4 от НК за подсъдимия Н..

Производството пред окръжния съд е приключило с присъда № 112/01.06.2020 г. по н.о.х.д. № 1020/2016 г., с която подсъдимите Д. и Н. са признати за невиновни по предявените им обвинения по чл. 116 от НК и оправдани по същите, като са отхвърлени и предявените срещу тях граждански иски от гражданските ищци. По протест на прокурора и жалби на частните обвинители е образувано трето въззивно производство пред Апелативен съд – Бургас, в.н.о.х.д. № 214/2020 г., по описа на същия съд, по което е постановено решение № 1/08.02.2021 г., с което присъдата на окръжния съд е била потвърдена изцяло.

По касационен протест на прокурор при Апелативна прокуратура - гр. Бургас, както и жалби от частните обвинители и граждански ищци срещу решение № 1/08.02.2021 г. на Апелативен съд–гр. Бургас, постановено по в.н.о.х.д. № 214/2020 г., с Решение №.60154 по н.д. № 390/2021г. по описа на ВКС-Шн.о., решението на въззивния съд е било отменено и делото е било върнато за ново разглеждане, с дадени указания за отстраняване на допуснати съществени нарушения на процесуалните правила.

След връщането на делото, по чнд № 536/23г. по описа на ВКС, делото е било изпратено за разглеждане и решаване от АС – Варна.

При четвъртото по ред въззивно производство, е било постановено и решението, предмет на настоящата касационна проверка.

С решението си АС – Варна е потвърдил присъдата на ОС – Бургас, постановена по нохд № 1020/2016г.

По протеста.

Касационният протест е подаден в срок, но следва да се остави без разглеждане. Видно от съдържанието на същия, в мотивната част изготвилите го прокурори са отправили искане решението на въззивната инстанция да бъде отменено и делото да бъде върнато за ново разглеждане на въззивния съд, докато в неговата диспозитивна част искането, което се прави, е да се отмени решението на въззивния съд и ВКС да реши делото по същество. Първото искане не държи сметка за процедурата, в която се движи настоящото

производство, а именно по реда на чл. 354, ал. 5 от НПК. Съгласно тези текст, при трето поред разглеждане на делото в касационната инстанция, ВКС решава делото, без да го връща за ново разглеждане, като освен това има и правомощията на въззивна инстанция, макар настоящият случай, както беше посочено, да не е такъв. Следователно това искане на прокуратурата не може да бъде удовлетворено предвид изричната законова забрана за това. В същото това време формулираното искане за отмяна на решението на апелативния съд и решаване на делото по същество от ВКС не съдържа ясно и недвусмислено искане за осъждане на подсъдимите Д. и Н. по повдигнатите им обвинения. Противоречивата, неясна и неточна формулировка на искането в протеста е достатъчна за извода, че съдът не е сезиран със „съответен“ по смисъла на чл. 336, ал. 2 от НПК протест, в който да е изложено недвусмислено искане за утежняване положението на подсъдимите. Искането на представителя на ВКП в съдебното заседание пред върховната инстанция за отмяна на решението на АС - Варна и постановяването на нова присъда, с която подсъдимите да бъдат признати за виновни и осъдени, е закъсняло. Промяна в касационните основания и/или допълването им с непосочени такива, или промяна на искането и/или допълването му с нови алтернативни искания може да се прави само до изтичане на срока за подаване на протеста, но не и в по-късен момент. Посоченото е гаранция за ефективното упражняване на процесуалните права на подсъдимия, който да не бъде изненадан в един финален момент от непредявени основания и искания, водещи до утежняване на положението му.

По жалбата от името на гражданските ищци и частни обвинители Р. и Й. С. и жалбата от името на граждански ищци и частни обвинители М. и Х. М.

Жалбите са неоснователни.

Оплакването за допуснати съществени нарушения на процесуалните правила следва да бъде разгледано на първо място, тъй като от правилното установяване на фактическата обстановка зависи и правилното приложение на материалния закон.

Предвид заявеното и в двете жалби общо недоволство от аналитичната дейност на въззивната инстанция при оценката на събраната доказателствена съвкупност и еднопосочността на отправените искания, е налице възможност за тяхното едновременно разглеждане.

Изложените в жалбите съображения, че са налице допуснати съществени нарушения на процесуалните правила по чл. 348, ал. 1, т. 2 от НПК, не намират опора в доказателствените материали по делото. Проверката на съдопроизводствените действия на четвъртия поред въззивен състав не сочи да са били допуснати съществени процесуални нарушения. Бил е направен дължимия обстоен анализ на всички налични по делото доказателствени източници и ясно е била демонстрирана волята на съда да кредитира определени от тях, както и да не се отнесе с кредит на доверие към други. Така крайният резултат от доказателствения процес е бил обективиран по един ясен, убедителен и несъмнен начин, даващ възможност както на страните, така и на касационния съдебен състав да проследят волята на въззивния съд и неговото вътрешно убеждение. С мотивите към постановеното въззивно решение съдът е изпълнил в цялост задължението си по чл. 339, ал. 2 от НПК и не само е дал изчерпателен и обоснован отговор на всички направени от страните възражения, но и е аргументирал своята теза за достигнатия фактически и правен извод по делото. Изложил е напълно споделими аргументи, при наличните противоречия в доказателствените материали по делото, защо едни от тях се приемат, а други се отхвърлят. В пълнота са били изпълнени задължителните указания на върховната съдебна инстанция, дадени при предходното разглеждане на делото с Решение №.60154 по н.д. № 390/2021г. по описа на ВКС-III н.о. Съобразено е било, че по въпросите за действията на св. Б. С., чиито обяснения от 04.12.2002г., надлежно приобщени по реда на чл. 281 от НПК, се явяват единственото пряко доказателство за участието на двамата подсъдими в процесното деяние, за неговата роля като пряк извършител на убийството е налице влязла в сила присъда, ползваща се с материална и формална доказателствена сила, но също така и че за виновността на лица в качеството на съучастници, когато те са включени в осъдително решение, постановено за друг подсъдим и в случая техен съучастник, в което решение не е била подлагана на проверка доказаността на обвинението спрямо тях, не може да бъде използвано като обстоятелство за доказване и за тяхната вина. В този смисъл заявеното недоволство в жалбата на адв. С. относно приетото от апелативния съд на стр. 3 от решението не само не може да бъде споделено, но и буди недоумение, тъй като влиза в противоречие с основен правен принцип по чл. 14, ал. 2 от НПК, както и не държи сметка на това, че не се допуска осъдителната присъда да

почива само и единствено на доказателства, събрани посредством тези обяснения, а е необходимо същите да бъдат подкрепени убедително от други доказателства, както и е налице изискване събраните чрез „оговор“ доказателства да не бъдат превратно тълкувани. Именно така е процедирал контролирания съд, като с вещина и с нужната критичност е подходил към заявеното от св. С. в неговите обяснения от дата 04.12.2002г., като те, макар и впоследствие отречени от него като свидетел, са били подложени на внимателна проверка и са били съпоставени с останалия доказателствен материал.

По отношение на подс. Н. съдът е изразил солидарност с мотивите на първата инстанция относно несъставомерността на вмененото му обвинение, като допълнително е изложил и свои съображения защо намира, че обясненията на св. С. в тази им част не намират доказателствена опора. Правилно е било прието, че относно фактите, свързани с оръжието на престъплението, прочетените обяснения на св. С. остават изолирани и неподкрепени от други доказателствени източници, поради което няма как да бъдат проверени чрез съпоставка с тях. Липсва годна доказателствена основа и за установяване умишъл у подсъдимия Н. да извърши вмененото му престъпление, при положение, че дори и от обясненията на св. С., както уместно е било отбелязано в мотивите на проверяваното решение, се установява само обстоятелството, че този подсъдим е разбрал много по-късно за готвеното по отношение на С.. Не без основание съдът е приел, че дори и да се приеме предаването на пистолет и оптически мерник по поръчение на подс. Д. на св. С., то това обстоятелство няма връзка с деянието, за което подсъдимите са предадени на съд. От вниманието на апелативния съд не е убягнало и допуснатото неблагоприятно обстоятелство в обвинителния акт, свързано с това, че по отношение на подс. Д. няма повдигнато обвинение да е поръчвал на подс. Н. да вземе от офиса и да предаде на св. С. сумата от 10 000 щатски долара, поради което и това обвинение по отношение на Н. не покрива никоя от хипотезите по чл. 20, ал. 4 от НК и така изначално изключва неговата обективна съставомерност. Действително, правилно е прието, че подс. Н. не веднъж е давал пари в различен размер на св. С., включително и долари. При това положение, със споделими аргументи, контролираната инстанция е заключила, че обясненията на св. С. в тази им част, макар и да са косвено подкрепени от обективните данни за разкрити банкови сметки и намерени

долари в дома на неговата приятелка, не са в състояние да доведат да единствено възможен извод за наличие на умишлено подпомагане от страна на Н. в осъществяване на престъплението.

Нарушение на процесуалните правила е съзряно от адв. С. с това, че съдът не бил обсъдил всички доказателства по делото, като се визират показанията на св. Б. Б., пред когото физическият извършител на убийството С. при проведената между двамата полицейска беседа бил разказал с подробности за участието на подсъдимите Д. и Н.. Макар и разбираемо като обслужващо обвинителната теза, това възражение не може да бъде споделено, тъй като противоречи на закона- чл. 118, ал. 2 от НПК. И тук не става дума за замяна на първични доказателства- в случая обяснения на св. С., с производни такива- показания на св. Б., която замяна, както правилно е посочено, е недопустима освен в три специфични хипотези- когато производните се явяват средство за разкриване на първични доказателства, за проверка на първични доказателства и когато заменят първични доказателства, ако тези първични доказателства се окажат недостъпни. Отделен е и въпросът, че в настоящият случай нито една от тези хипотези не е налице. Същественото е, че съгласно разпоредбата на чл. 118, ал. 2 от НПК, изм. с ДВ бр. 18 от 01.03.2024г., лицата, които са извършвали действия по разследването и съдебни следствени действия, *както и разузнавателни беседи по смисъла на Закона за Министерството на вътрешните работи* (курсивът на ВКС), не могат да бъдат свидетели, включително и когато протоколите за извършените от тях действия не са изготвени при условията и по реда, предвидени в процесуалния закон. Точно такава разузнавателна беседа е извършил св. Б. на 03.12.2002г. с лицето Б. С., възпроизведена впоследствие в неговите показания.

Що се касае до предложената в касационната жалба собствена на касаторите и детайлно описана фактическа обстановка такава, каквато те я виждат според техните разбирания, същата би могла да се възприеме като тангентираща с довод за необоснованост на атакуваното решение, което обаче не е касационно основание и поради това не се дължи отговор от касационната инстанция.

Не намират опора в събраните доказателствени материали твърденията в касационните жалби, че съдът не бил съпоставил обясненията на С. с останалия доказателствен материал и по-конкретно с показанията на

цитираните в жалбите свидетели. Обясненията от 04.12.2002г. на св. С. са били обсъдени в тяхната пълнота, като са били съпоставени както със заявеното в обясненията на двамата подсъдими, но така също и с показанията на свидетелите Ц., С., И., В., Г., Х., Ш. и К.. По отношение на последния свидетел съдът е съобразил, че неговите показания са дискредитирани предвид присъдата му за лъжесвидетелстване по повод на същите факти и по същото дело.

Допълнителни съображения съдът е изложил и относно повдигнатото на подс. Д. като съучастник обвинение за подбудителство и помагачество в предумишленото умъртвяване на Д. С.. Освен че се е съгласил с изложеното в мотивите на първата инстанция относно липсата на други доказателства (освен обясненията на св. С. от 04.12.2002г.) за конкретно вменената на този подсъдим помагаческа и подбудителска дейност, апелативният съд е доразвил съображенията на първата инстанция и със свои аргументи, към които не може да бъде отправен упрек. Така относно издирването на откраднатия автомобил на св. С. апелативният съд е обсъдил според действителното им съдържание показанията на свидетелите Ц., И. и В. и вярно е заключил, че от тях не може да се изведе по един убедителен и най-вече несъмнен начин някаква пряка заинтересованост у подс. Д. към издирването на автомобила, а оттам и към подготовката на убийството на С.. В мотивите си въззивният съд вярно е очертал фактическата рамка на повдигнатото на Д. обвинение и законосъобразно е приел, че за вменената конкретна помагаческа дейност на този подсъдим липсват каквито и да било други доказателства, освен заявеното в обясненията на св. С. от 04.12.2002г. При оценката на доказателствената съвкупност съдът е съобразил и обстоятелството, че по отношение на изложеното в обвинителния акт твърдение за дадено нареждане от страна на подс. Д. към подс. Н. да предаде на св. С. сумата от 10 000 щатски долара липсва формулирано конкретно обвинение по отношение на Д., което да е включено в неговата помагаческа или подбудителска дейност.

Внимателно е било подходено и към показанията на свидетелите С., Г., Й., С., Х., Х. и Ш., като съдът убедително е защитил тезата си защо приема, че от тях може да се установи единствено изпитваната от С. несигурност във връзка с личната си безопасност, с първоизточник подс. Д., но не и че се извежда причина този подсъдим да желае неговата смърт на всяка цена.

В жалбата от повереника на граждански ищци и частни обвинители М. и Х. М. - адв. К. обстойно се акцентира и на процесуалното развитие на делото до момента, като се изразява недоумение от обстоятелството, че при предходни разглеждания на делото срещу двамата подсъдими, преди възобновяване на производството по отношение на тях, същите били осъдени, а при сегашното повторение на процеса, били оправдани, при това без промяна във фактите, само с промяна в НПК. Твърди се, че и първоинстанционния, и въззивния съд по този начин са извършили недопустима ревизия на влязъл в сила съдебен акт, каквато се явявала присъдата на АС – Бургас, постановена по внохд № 66/2006г. по описа на същия съд. Този аргумент очевидно не държи сметка на разпоредбите на чл. 413 от НПК за задължителната сила на актовете на съда, както и на чл. 14 от НПК, а именно, че всеки съд е длъжен да взема решенията си по вътрешно убеждение, основано на обективно, всестранно и пълно изследване на всички обстоятелства по делото, ръководейки се от закона. В случая не е налице и претендираната ревизия на влязъл в сила съдебен акт, тъй като присъдата на АС – Бургас, постановена по внохд № 66/2006г. по описа на същия съд, както това бе посочено по-горе в настоящото изложение, по реда на възобновяването е била отменена по отношение на двамата подсъдими и по този начин е била възстановена висиящността на процеса. С възобновяването на производството по отношение на двамата подсъдими присъдата на АС – Бургас, постановена по внохд № 66/2006г. по описа на същия съд, престава да съществува в правния мир.

В заключение, настоящият касационен състав не откри по делото обективни данни за нарушение на задължението на съда по чл. 107, ал. 3 от НПК да събира както разобличаващи, така и оправдаващи доказателства. Съдът е събирал доказателства и от двете категории, като е упражнил законосъобразно правото си да посочи коя група от тях кредитира и защо, като е изложил съображенията си по реда на чл. 305 от НПК. В пълнота са били изпълнени и дадените указания на касационната инстанция при второто поред разглеждане на делото във ВКС. Няма надценени или подценени доказателства, нито пък на някое от събраните такива е била придадена предварително определена сила, поради което и не се констатира нарушение по чл. 13 и чл. 14 от НПК.

Не е било допуснато и нарушение на материалния закон. В двете жалби то се претендира като последица от допуснати процесуални нарушения, без да има излагани конкретни съображения от касаторите в тази насока. Все пак, при установените по делото факти, на базата на надеждна доказателствена основа, материалния закон е приложен правилно относно инкриминираното престъпление по отношение на двамата подсъдими и съдът законосъобразно е достигнал до извод, че спрямо тях обвинението не е доказано по един несъмнен и категоричен начин, позволяващ да се изключи вероятността и от други изводи по фактите.

В заключение, крайният резултат на доказателствения процес е обективиран по един ясен, убедителен и несъмнен начин, така че волята на въззивния съд и неговото вътрешно убеждение е възможно да бъдат проследени както от страните в процеса, така и от касационния съд. В мотивите към решението си апелативният съд е дал изчерпателен и обоснован отговор на всички възражения на прокуратурата и частното обвинение и е аргументирал в пълна степен своите съображения за достигнатия фактически и правен извод по делото

След като правно релевантните факти от предмета на доказване са изведени съобразно процесуалните правила и въз основа на очертаната фактическа рамка е приложен законът, който е следвало да бъде приложен, то са налице основанията по чл. 354, ал. 1, т. 1 от НПК, поради което и Върховният касационен съд, трето наказателно отделение,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА въззивно решение № 3 от 14.01.2025г. на Апелативен съд - Варна, постановено по внохд № 236/2023г. по описа на същия съд.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____